

Pomhaj Bóh!

Cížlo 20.
22. meje.

Létnik 2.
1892.

Szerebiske níjedželiske lopjenka.

Wudawaju šo kózdu šobotu w Szmolerjez knihiczsichcerne w Budyschinje a šu tam doštačz sa schtwórtlětnu pschedpłatu 40 np.

Rogate.

Jakuba 1, 22: „Budźcze czinjerjo teho ſłowa a niz jeno poſlucharjo, s fotrymž wy šo ſami ſjebacze.“

To je džiwna njeſchédna ręcz. My ręczimy hewak wo wérjenju ſłowa, wo czinjenju ſkutkow; ja poſchtoł jow ręczi wo czinjenju ſłowa. Wón po takim nima s thmi niečo czinicz, fotſiz naſch text pschemeniwschi praji: „Schto pomha ſemſchikhodženje? Njeſodži šo Bohu runje tał derje ſe ſkutkami powołania ſlužicž abo w ſtóbřeje šo i njemu modlicž? Prawje czinicz — to je ta najlepſcha nabožina“. Hdze praji ſwiaty Jakub tajke něſhto s jenej ſylbu? Na wopak, hdyz wón praji: „Budźcze czinjerjo teho ſłowa“, dha šo prascham: Kaf dha móže czlowjek ſłowo czinicz, hdyz jo s zyla ſlyſchal njeje? Na Jakuba šo woni powołacz njemoža; pschetož wón je runje předy naſchego texta prajil: „Wſmicze to ſłowo horje s cžicej myſku, fotrež je do waſ ſchczęſpjene a móže waſche dusche ſbóžne czinicz“. Bože ſłowo je w kſhesczijanu taž roſtlinia. Szswiaty Jakub widzi móhl rjez w wutrobje kſhesczijana ſymjenjowe ſornjatko Božego ſłowa ſaſchęſpjene a ſaſhadzene, widzi jo fotjenje bicž a wot tam zylicžku woſkobu pscheczahnuč a pscheroscž. Koſeże horje do hłowny jako poſnacze, s erta won jako wusnacze, s rukow won jako dobre ſkutki, s nohow won jako kſhodženje w ſwětle. Pschetož je to ſłowo, tón Chrystus w ſłowie, fotrež kſhesczijana pscheczehnje a w nim šo ſjewi. Byłe kſhesczijanske žiwigjenje je Jakubej tón ſchtalt, fotryž je ſłowo w kſhesczijanu dobylo, roſtlinia, fotruž je njebeſki ſahrodnik ſadžil, fotrež

fotjeni je ſlyſchenje ſłowa, fotrež ſchtomik je czinjenje ſłowa a fotrež plód je ſawostacze w nim.

W kózdym ſkutku leži wěste potajſtvo. Przed y czinjenja ſteji czlowjek psched połnoſcžu wſchelaſkich móžnotow: Dyrbju jo czinicz, abo dyrbju šo jeho wostajicž? Mam to czinicz abo tamne? Psches ſkutk cžini wón wſchém móžnotam kónz a poſtaji něſhto wopravdžite. Škutk pscheſhadži ſnutſkowne do ſwonkowneho, to njewidome do widomněho. To czlowjek jara derje cžuje, ſo psches ſkutk ſebi wróčenje do hołych myſlīczkow a do njewěſtých prjódksacžow wotrěſnje. Tego dla tał huſto čaſka a khabla, tón ſkutk czinicz, to wóczko wutorhnyč, fotrež je jemu s pohóſchenjom, a tu ruku wotrubacž, fotraž jemu ſadžewa, to rěka bjes pschirunanja prajene: Wotpoſlōžicž, ſchtož nam w duchownym žiwigjenju ſadžewa, a byrnjež by šo nam tał lube a nisne ſdalo, kaž wóczko a ruka. Kradzi-li šo pał Božemu Duchej, czlowjeka ſkutkej nucžicž, dha je jemu tón ſkutk kaž khorhoj a krocžel do předka na podróžniſtwje. Pschetož kózde czinjenje ſłowa jeho wobtwierdži na poſnatym a wobeńdženym pucžu a wobraczi wěru, a kózdy wopor, w luboſczi pschinjeſheny, ſwajaſuje twjerdscho na wulku wěz Božego kraleſtwia.

Hdyz wuežomnizy ſwoje ſkyče a złowne město woſopuszczechu a ſa Deſužom džechu na jeho woſlanje, dha buchu czinjerjo ſkutka a niz jenož poſlucharjo, a tuta krocžel běſche wažna ſa jich zyłe žiwigjenje. Taſko Luther bamžowy ſamatazy ſit ſjawnje ſpali, dha bě to ſkutk, fotryž jemu wróčenje pod bamža wotrěſný a reformaziju psched ſhnikym měrom ſa bamžiſtwom wobarnowa, ſkutk,

Łotryż jemu wjele czerpjenja pschinjeże s nutška a s wonka, ale skutk, łotryż jeho na pósnatym puczu wobtwjerdzi a jeho smutkownje nuczesche, na prawym puczu dale khodzicż. Keschesczian, łotryż je w prawym czaſu czérjenju Ducha a napominanju słowa poſluskchny, łotryż so njehanibuje swojego Knjesa pósnaež a sa swojego Knjesa woprowacż, je podobny tamuemu khróblemu lódźnikę, łotryż se swoimi lódżemi na zuse pschibrjohi pschijewski lódże sadz so spali a tak swojich wojałów nuczesche, kraj dobycż. A tajfemu czinjenju słowa, k tajkej poſluskchnosczi wery chze Boži Duch naš honicż. Rogate, „proſhče” wo tutón nowy Duch!

W Straßburku na naſepjach,

abo

Bóh ma ſpochi dobre, člowjek husto džiwne myſle.

Na ſerbſki wot A. Skr.

(Słowneſenie.)

Pſhesczelo, bjes tym, so czi jowle tole powiedanczko wupowiedach, je so czi hnadno ſesdalo, kaž byla czi tale węz hijo hnata, kaž byl ju hijo něhdże powiedacz klyſchal?

Mózno to bylo. Wo Lejninej luboſczi a żakoſczi ſpēwa so nam we wěſtym starym ſpēwczku, kij ma so tajſile:

Sswerna luboſcž.

Tsjoč wojerſkich jěſníkow popadzechu,
A do jaſtwa wſchitkých jich wotwiedzechu,
Bjes bubnarja džechu czi wboſy.
Ach ſaschle jim běchu wſchě hloſy,
Kij hewak ſej ſapewachu.

We Straßburku po moſcze ſtupali ſu.
Hlej, koho tam na dobo wohladachu?
Bě holiczka młoda wicha, rjana,
Kaž wona, niz njebe tu žana:
„Dži holečka, proſh ty ſa naš wſchech!”

Ta holečka je poſladka woſkoło ſo,
We wutrobje je ju wſchu ſaboliſo.
Duž k wſchitkemu klyſluijo džesche.
Ach, jara jej płakacż ſo džesche,
Hdyž wuhlada wſchitkemu dom.

„Pſchinicz Bóh! knjes wſchichi, haj pſchinicz tu Bóh k wam,
O pomhaſce Božedla wbohim wſhem nam!
Ja proſchu waſ pſchi wſchitkikh ſwiatych:
Ach, wupuſhczcze waſtich tſjoch jatych,
Mój najlubſchi bjes nimi je.”

„Ach džowcziezka ſuba, wſcha murudzena,
Tych ſajathch njemóžu czi wupuſhczicž ja.
Ssmjerež dyrbja czi wſchitzu tſjo wumrjecž,
Sſej kraleſtwo Bože tam namrjecž.
Hdzej bydli naſch Bóh a naſch Knjes!”

Ta holečka ſo wohlada woſkoło ſo,
We wutrobje je ju wſchu ſaboliſo,
Hdyž wot wſchitkoh klyſluijo džesche.
— Čim hórje jej płakacż ſo džesche,
Hdyž wuhlada ſajathch dom.

„Moj luby, ach luby mój najdrožſchi,
Czi nichto wjaz’ njem’ze net’ wupomhaſci.
Wy jeczi tſjo dyrbicze wumrjecž,
Sſej kraleſtwo Bože tam namrjecž,
Hdzej bydli naſch Bóh a naſch Knjes.”

Schto wuczeſe wona ſej ſe ſchorzuszhka?
To koſchulka ſa njoh’ bě ſněh-běluſhka:
„Tu wſmi ſej, ty luby mój rjony,
Czi runja njej’ na ſwécze žanu,
Sſej do rowa ſobu ju wſmi!”

Schto ſeſeje wón ſe ſwojoh’ porſežka?
Tu rhynežku, — bě ſwětka a ſe ſkota wſcha:
„Tu wſmi ſej, ty lubuſhka rjana,
Mi lubuſhka njej’ na ſwécze žana,
Tu wſmi ſej na dopomnjecze!”

„Schto ſeſeje ſe ſwojoh’ porſežka?
Hdyž wopushežicž dyrbisich mje, wopushežicž ſwět?”
„Ach donjež ſej domoj jón, ſuba,
Njech ſwěd k je czi wot naſu ſluba.
Dónž pſchi Bóh njebudžemoj!”

Tež wo tamym wbohim wojeczu, kij w Straßburku wonka na pohrębniſchczu pod pěskom w ſwojim rowje ležo ſpi, ſpěwaja ſebi naſchi młodži, — holsz kaž holzy —, w lécze po wjeczerni wonka na wſhy ſwoj ſpēwczk. Sſnadno ſy jón ſam po wjeczerni něhdże klyſchal wot nich ſpēwacž. — Ach, wón czi tajki ſrudny klinči, ale je pódla tajki pobožny a połny poddaczja do Božeje wole, ſo ſo kójdemu ſkoru ſamemu płacze, hdyž jón ſaſkyschi koho ſpēwacž, kaž byl klyſchal člowjeka żałosćzo płakacż, kij dyrbí wbohi do czaſa ſe ſweta wuńč, kotreuz pak ſo hiſheze tak prawje njeſeſe ſwetej Božmje prajicž, kij pak tola stroſtňy wſchemu temu, ſchtož je Bóh na njeho dopuſhczik, napsheczio dže, kaž njebojaſliwy wojaſ.

Tónle ſpēwczk ſpēwa ſo tajſile:

Wbohi wojerſki.

We Straßburku na naſepjach
Tam żakoſczič ſa ſapoczach.
Duž klyſchal kherluſhki wu-
[ſpēwacž],
A dom džych, rěku pſcheplowacž,
— Dom njeſchiindzech.

A rano wokoł džesaczych
Mje ſtajichu pſched wojerſkich,
Wotproſhcz dyrbjach kójdemu,
Tež wot nich doſtacz ſwoju
[mſdu].

— Sa czeſkanje.

We nozy ſu mje popadli,
Wſchoh’ mokreho mje wotwiedli
S tej’ wody wulſeneho
Dom k wſchitkemu ſa jateho.
— Kónz ſo minu je.

Kij moji towarſchojo ſeſe,
Dženž poſlenjoh’ mje widžicze.
Tón paſtýrcz bě mi nacžinił,
Joh’ ſpēwczk mje wſcheho ſablaſnił,
— Tón jeho ſpēwczk.

O Božo, Knjeze njebijſki,
Sſej moju duſhku k ſebi wſmi,
Haj wſmi mje wbohoh’ do njebijſi,
Ja wěczny twój — a ty mój Knjes.
— Spomii na mnje, spomii!

To wſchal jemu ſ wutrobu popſhejemy a czinim ſebi wſchitzu dobru nadžiju, ſo je ſo jemu wbohemu wſho ſ Boha doſtało, ale čzem ſebi pódla wſchitzu ſam ſe wſcheho, ſchtož je jeho podeschko, tule wuczbu wſaež:

Sſwét ma husto džiwne myſle,
Bóh pak ſpochi dobre myſle.

Proſhče a wam budże date.

Pſches zyke léczo běſche deſchczikoſty czaſ, hacž runje běchu ſo wſchitzu na ežople klyonczo po dołhej, kruzej ſymje wjeſeſili. Khudži, khor a ſlabi, ratař, wſchitzu běchu ſebi żadali, ſo by rjane léczo pſchischko a někto bě léczo pſchischko — ale niz tajke, ſajkež by jim witane bylo; — porědko rjany, jaſny džen, hewak bjes pſhestacža pak deſchczik pak mróczne njebijſo. Sſynowe žně tu běchu a trawa wotſhezena na ſukach ležesche a hdyž běſche pſchi ſamym ſucha, nowy deſchczik pſchindze a ludžo běchu ſo ſaſo podarmo prózowali. Tež žitnym žnjam ſ bojoſcžu napsheczivo hladachu a běchu w wulfie ſtarosczi.

W tutym lécze pſchindzechu někotſi na puczowanju do Tirolſkeje a wostachu někotre dny w malej wjeszy. Duž widžachu jedyn džen, ſo ſo we wſchech domach na ſwjetzeni hotujo, ſo wěnzy a pletwy wija. Duž ſo ſtareje maczeſki wopraschachu, kotrež tež ſwój wěnzy wijeſe: „Je dha jutſje ſwiaty džen?” (My ſo džiwacž njemóžemy, ſo ſo tak praſchachu, pſchetož woni běchu evangelszy a teho dla wjedzecž njemóžachu, hacž katholſzy tamneje krajiny ſnanu džen jeneho ſwiateho ſwjeſza abo ſchto?)

Ta ſtara maczeſka wotmolwi: „Tajki prawy ſwiaty džen wſchal njeje, ale woni čzedža ſe wſchech wſhov proſhcz hicž bratra Klawſcha, ſo býchmy rjeſiſche wjedro doſtaли.”

A woprawdze na druhi džen hibaſche ſo wulki czaſ ſ zyrkwe won, wſchitzu běchu w njedželskej pſchnej drascze — předku džeczi ſ khorhojemi a kſchizemi, potom mužojo a žony; ſe wſchech boſow

śo lud k temu cząhei pschida, tak so bę cząh dołhi, hdyz so horje k tej hórzy wiesche, hdzż kapalka światego Klawicha stejche. Jego koſcze bęchu psched woltarjom wustajene. Tam so wschelake modlitwy wuspewachu w tej nadziji, so móže światy Klawich druhe wjedro póżlacz. „Światy Klawich je swoju węz hubjenje czinił”, někotre dny po tym něchtó s towarzwa praji, dokelż so pschezo a pschezo sażo desheczik dżesche. A wón bęſche swoju węz woprawdze hubjenje czinił, ale mózesche dha wón ju lepiej czinicż. Hdż by tamny lud, radscho hacż k świątemu Klawichem czechne, so stupil psched swojego Boha — by wón węſče lepscheho naschonjenja czinił. Ale hdzż chze lud k morwym koſcam hicz a na nje swoje modlitwy ſložowacż, s wotkal chze pomoz pschinicż? Ja ſebi myſlu, hdzż by tamny Klawich tamny czah widział był, by wón tež prajik: „Niz te mni! Te jedyn Bóh a jedyn brévnik bjes Bohom a człowiekami, człowiek Jezuś Chrystus, nasz sbóznik! Tenož ſchtož so k njemu woła, budże wuſklyschany!”

Ja prajicż njemóžu, w kotrym lęcze ſu tamni Tirolszy k swojemu świątemu czahnyli, so bychu jeho wo lepsche wjedro prophyli — ale ja ſebi myſlu, wó budżecze wschitzh prajicż: tajke wjedro ſmy konſche lęto runje pola naš mili. Haj to bęſche hubjene a ſrudne lęczo, desheča mějachmy hacż do ſyteje wole doſeż a tola pschezo ſe ſcherych njeboje ſapasche. A nadzija khusych bu ſaniczena; bérny so njeradzichu, něktry s bojoſežu a ſe ſtaroſežu ſymſemu czaszej napshecziwo dżesche. A woprawdze so ſda, kaž by njechało żane tajke dobre lęto wjazy pschinicż, wo kotrychž naschi wótzojo powiedaja. A ſchto dha naschi ludżo prajachu w tych hubjennych lętach? Majwjažy jich morkotache abo žałosczesche, kaž by jich njeſaſkuſene njeſboje potrjehito, druzh mudrowachu, na czim to leži. To wschelakim pschipadam winu dawachu a na to njemyſlachu, ſchtož je woprawdze wina teho, so je tak pschischko. Wón je hubjeny czas — so husto praji, ale woprascheja dha so tež człowjekojo: ſmy dha tež my dobri w tym hubjennym czaszu. Wschudżom druhdże ludżo po radu bęza w nusy, kaž tamni Tirolszy k morwemu świątemu — to so na swoj roſom, na knihi naſhonjenych ſpusczeſeja — ale tam njechađa po pomoz hicż, s wotkal móže jenož pschinicż. Nasch lud dyrbi ſažo so wobroczicż k temu ſiwemu Bohu a jeho nutrue prophyż; pschetož wot njeho ſameho pschindże wschitko radzenje; wón dzerži złyk ſwét w swojej ruzy ſe wschemi dobrymi a ſkymi moſzami. Rogate ręka naſcha dženſniſcha njedzela, to je pschelozene: proſchęe. Wot tuteje njedzela so na pschitkam w Sakskej zyrfwi woſebita modlitwa ſa ſhyw wonkach na polach do zyrfwineje modlitwy wobsanknje. Hdż by tola ta njedzela byla woprawdza njedzela rogate, hdzż ſo naſch lud ſjednoczi a k swojemu Bohu ſo pschibliži w nutrue modlitwie: „My ſmy ſhreſchili a poſhilimy ſo pod twoju móznu ruku. Budż nam hnady! Wschitko czaka na tebie, so by, ſenjeze, nam jędź dał. Hdzż th nam dawach, ſberamy my; hdzż th swoju ruku wotewriscz, dha budžem ſi dobrym naſyčeni; pschetož th czinisch, ſo trawa ſa ſkot roſeze a ſito ludzom k wujitku, ſo by kħleb ſe ſemje wuwiedi” — haj hdzż by naſch lud tak ſo modlicż chył, dha móže teho węſtym bycz, ſo tón Knies swoju ruku wotewri a ſo budże naſche ſhyly ſe ſkónečnym ſwétłom a ſi deshečikom w prawym czasu żohnowacż; pschetož wón je bliſko wſchitkim, kif ſo k njemu wołaju, wſchitkim, kif ſo woprawdze k njemu wołaju. Wón czini po woli tych, kif ſo jeho boja, a ſkyschi jich wołanie a pomha jim.

Wó budżecze ſnanoo prajicż, lubi Sſerbjø, to ſmy tola pschezo czinili, my ſmy njedzelu ſe mſchi ſchli a ſo modlili, kaž ſo kſcheczijanam ſaleži. S radoſežu wſchitk mōže ſo wuſnacż: Sſerbjø hiscze swojego Boha pytaju a ſo k njemu modla — ale tola ruku na wutrobu poſožm: njeje ta ſwierſchnoscz a poſožnoscz, ſotraž nimale wſchitkam w naſchim czaszu pschitwizuje, tež naſ ſapſhimiſyla. Tón psalmista praji, ſo je tón Knies bliſko tym, kif ſo woprawdze k njemu wołaju. Naſcha modlitwa dyrbi ſo ſi wutrobu ſtać, ſo by tež Božu wutrobu ſebi dobyła a jeho ſmilnoſcz ſo k nam pschitihilila. Hdzż tak njedzelu do lubnych Božich domow w naſchich Sſerbach hladam, widzimy je poſne ſemſcherjow, ale hdzż bychmy ſo prasheli, kaž wjele dha je woprawdze nutrnych, kif ſmęja żohnowanje wot swojeſe modlitwy w Božim domje, njeby jich tak wjele wostało. Wo mužu ſo nam powjeda, ſotryż, kaž husto bęſche ſo po swojej myſli nutrue modli, wjerech do ſchle poſoži, ſo by wjedział, kaž husto je ſo modli. Taſo mēſeſche wjele wjerechow hromadze a bęſche ſam na to hordy, wón hlož wuſklyſha, ſo dyrbi te wjerechi ſwočinjecz, ſo by wjedział, kaž husto je ſo nutrue modli a ſo jeho modlitwa

Bohu ſpodobała. Wón woczinjeſe te wjerechi a bjes nimi jeniczki namaka, kotrehož jadro bęſche hiscze na poſožu dobre; te druhe bęchu wschitke czerwe a czorne. To naſ wueži, ſo nje- ſkimiemy Bohu winu dawacż, hdzż naſche modlitwy hnydom nje- wuſklyſhi — ale ſebi ſamym, ſo ſo prawje modli ſoje ſkutkej naſchich rukow — potom budże tón Knies ſažo dobre lęta dacż a my budžem ſhwalicž a ſpewacż móz ſi psalmistom: „Ty krónujesz to lęto ſ twojeſe dobrociwoſcę a twoje ſtopę ſapaju ſi tuczoſeſę. Doly ſu ſe ſitom pschifryte, ſo ludžo ſo ſraduja a ſpewaju. Naſche ſutu ſu poſne a wudawaju jene po druhim, ſchtož k ſi- noſczi ſluži, ſo žana ſchoda, ani tradanje, ani ſkózba na naſchich haſach njeje: Derje temu ludu, kotremuž ſo tak dze; haj derje temu ludu, kotrehož tón Knies jeho Boh je.“ Njech ſo na naſchim ſubym ſerbſkim ludu dopjeli: „Próſtwa praweho wjele ſamóže, hdzż ſprawna je.“

Roſhlađ w naſchim czaszu.

Khěžor a khěžorka ſtaj ſańdzeny tħdżeń w Schęczińje pobylkoj a ſo tam ſi wulki mięſce ſe ſchitko. Blyſhęcziate parady, wobhlađowanje kódźniſtwia a jędzow kaž ręczow poſne hoſežiny wupjelnihu tón czas, na czoz ſo khěžorka ſažo do Potsdama wróci, khěžor paſ do Danziga dale jěwſhi ſo tam ſi podomnej ſhwatocžnoſcę powita.

Khěžorſtowowý kanzler, hrabja Caprivi, ſo teſe dny ſi Karlowych Warow (Karlsbad) ſažo do Warlina a — ſchtož je wažniſche — tež do ſaſtojnſtwia wróci. Jego ſtrowoſcę je jara dobra; wo tym ſo wjazy njeręczi, ſo ſe ſlužby ſtupi.

Wjerch Bismarkowý ſyn, hrabja Herbert Bismark, je ſo ſi awſtriskej hrabinku Margaretu Hoyer ſluži, k czemuž je jumaj tež němſki khěžor ſboje pschak. Móžno, ſo Herbert Bismark ſažo do ſlužby němſkeho khěžorſtwa ſtupi. Wón je k temu hotowy, je-li ſo khěžor a jeho nan wjerch Bismark ſo ſjednataj.

Pschiczeñjenje poſliskich dželacžerjow ſi ruſkeje Poſliskeje do nowjczorneje Poſliskeje je, kaž Schlesyňſke nowiny piſzaju, lętka jara wulke. Dokelž ſu ſo tuczi ruſy dželacžerjow jara kħmani a dželawi wopokaſali, ſo woni wot wulkih ſublerjow rad pschijimaju. W poſlednich dnjach pschijedžechu zyke czrijodý, ſo bychu woſebje w Marienburgſkej a Dirſhauskej dolinje dželo doſtali.

W Awſtriskej dyrbja ſo borsy nowe pjeniesy ſawjescz. Na město ſchěſnaka ſróna ſtupi, ſotraž ſo do 100 hellerow (pjeniežkow) dželi. Skote pjeniesy ſo po 10 a 20 krónach wudželaſa. Najwjetſchi czas wſchak je k temu, pschetož dotalne awſtriske pjeniesy ſu woprawdze, kaž Němz praji, „Schund“. Móžesch tam dýbſak poſny ſrójorjow a liſtu toſchu poſnu papjerow měcz, a tola khudy khadla bycz.

W Sprejčanſkim duchovnym ſaſtojnſtwie je ſo pschemenjenje ſtało. Sa noweho fararja bu mjenujz k. farſki vikar Malink ſi kħolma poſtajenj. Dotalný Sprejčanſki farſki vikar Breugst mějeſche ſo jako farſki ſaſtupnik do kħolma pschekyldicž, je ſo paſ ſpočaſt tuteho měbzaza — Bohužel ſe ſoburwacžom wſchelakich ſaſtojnſkich pjeniesow — ſhubil, hdzje? njeve nichtó.

Samolwity redaktor naſcheho ſopjenka, k. farar dr. Sella-Krjebjanski, je ſo k poſylnjenju ſwojeſe jara braſhneje ſtrowoſcę na wóſkom njedzeli do kupjelow podał. Boh tón Knies daj jemu tam namakacż, ſchtož pyta!

Czitaj w ſwojej bibliji!

Czeho dla tak wjele kſcheczijanow tak ſrudnych, ſo móhlo jich pjerko k ſemi cziszczeſe, wokoło khodži? Czeho dla? — Woni duchovnneje zyrob by nimoju. Pschetož my ſmy kaž małe džeczi; bjes nſchedneje zyrob ſi Božego ſlowa ſmy my kaž džeczi bjes maczernego mloka.

Ta ſnaju wjele ludzi, kif ſo kózdy džen ſady modla, ale ſi bibliju ſola nich ſrudne ſteji; — woni ju ſnanoo njedzeli popołdnju do ruki woſmu a do njeje poſladnu, ale potom — potom ſapocžnu nygacż a borsy ſmorcza.

Modlicz dyrbiſch ſo wſchēdnie a ſady, ale ja njewerju, ſo móže modlenje prawe modlenje bycz bjes Božego ſlowa. Ta móžu ſo hakle prawje modlicż, hdzż ſebi na jene tych ſlubjenjow teho Kniesa pomylu. Hdzż my w ſhwatym piſmije czitam, hakle tak prawje ſacžujemy, ſchto nam poſračhuje; my poſnajemy,

što dyrbieli býcž a měčž a hłód a lacžnoſć nam po tym pſchiūdže.

Biblia a modlitwa, modlitwa a biblia — tej dwě naſ do předka pſchinjeſtej. S jenym ſamym pak njenidže. Sta a tawſynty kſhesczijanow ſu ſe ſwojim čołmikom ſwojego ſnutſkownego živjenja dženſa hiſhče na tym ſamym bleczku, hdžez běchu pſched džebacž, dwazycži, tſizycži lětami. Žene teju dwieju jim pobrachuje.

Naschi wózjojo běchu ſnacži w ſwojej bibliji; wo druhe wězhy ſo mjenje hacž my starachu; teho dla běchu jim tež druhé duchowne mozy date. My ſa wſchém běhamy, do wſchěch nowinow nōž tykamy, ſo býchmy tola tež ju wſchitko ſhonili, ſhotož je ſo hdze ſtało. Ale ta kniha, w kotrejž je nam pucž ſ ſbožu ſa cžaſ a wěcznoſć poſkaſanu, leži w dobrej iſtwi abo bjes džeczazym ſchulſkimi knihemi.

Bibliju jenož pſheczitacž, to ſamo wjele njepomha. Ale w ſwiatym piſmje pytacž, kędžbowacž na Bože ſłowo, ſebi ſhwedczenja Bože bliże wobhladacž. Husto ludžo praja, ſo jim to wjazy wuzitka pſchinjeſte, hdžez w natwarjazych knihach czitaja, abo předowanje ſhyscha, hacž hdžez w bibliji czitaja. To pak wot teho pſchiūdže, ſo woni njepytaju w ſwiatym piſmje.

My wěmy, ſo ſu w morju kraſne parle a ſo cži, kiž ſo podnurjeja, je horje pſchinjeſtu. Ale ſchtóž by chył wodu wotczerpacž, ani parle namakał njebý. Podaj ſo ſe sprawnej modlitwu nuts do ſwiateho piſma, a ty budžesť namakacž, ſhotož tebe bohateho, wjeſekeho a ſbóžneho cžini.

Wijzki kherluſch Salomonowij w herbſtich kherluſchach

3

Staw 1, 3.

Běſche ſón, ſo ſhiliſ ſy ſo ſe mni?
So ſebi kral wijzki
Miſku džowku wuſwoli? —
Wutroba ſo hori we mni,
So maſch tajku luboſcž ſe mni,
Džakny kherluſch ſpěwam cži!

Twoja hnada myſle pſhekcocžuje!
Do njeje ſo ponurju,
Bjeskončnje ju woptuju;
Duscha kherl'sche ſanoſchuje,
Twoje dary wopominjuje;
S nimi pyſchiſh njewjestu.

ſe nohomaj cži ſ horzym požadanjom
Ležach wulžy ſrudžena;
Ale hlaj! duž ſběhnjena
S nawoženiskim pochwatanjom,
S najhorzischem lubowanjom
ſe tebi nuts buč wjedžena.

Wſchitke ſhubichu ſo dalokoscže,
Wot ſemje buč ſběhnjena
A we duchu ſtorhnjena
Tam do kraſnej wijzkoſcže,
Hdžez wot tebe do wěcznoſće
Njebudu wjaz' dželenia.

Wěczny kralo! ſ wulſej wſchehomožu
Twoja ruka bjeskončna
Wſchitke ſwety wobpſchima —
O, ja woczi wotwobrocžu,
So nje myſle njewopuszcža
Tajkeje dla luboſcže.

Cherubimy wſchitzu pſchitrywaju,
Hdžez wón ſ nimi rěczecž chze,
Woblicžo ſej poſornje;
Mje pak ſtajnie naſyčuju
Teſho ſłowa, wužorluya
Města ſuda ſmilenje.

Štupi dele wón — da mi ſo ſběhnycž? —

Ja jo prajicž njemóžu —

Sſredža w luthm blyſczenju

Achwatach wſchitkeho ſo ſminycž

A ſo jemu na klin ſyňcž,

Sſrebacž radoſcž njebjesku.

Ruzh położich do jeho ranow,

Šlowu jemu ſ utrobje —

Do ſo czahnych ſbóžnoſcze.

Njepomnich wjaz' poplakanjow,

Mějach na doſcž troſhtowanjow,

Pijach lóſhthy njebieske.

Hlajeſe! paſtyřka na Božim trónie —

Rofym to, ſchtóž ſamóže! —

Džowka ſ njeſju poſtanje,

A Božemu ſo ſwětlu ſběhnje,

Wydli pſchi tym jeńczkim ſyňje,

Kiž wſchém ſwětom roſkaze.

Sſlowo jeneho džescža.

Bur Mertyk ſwoju rolu dželaſche, a jeho najstarschi ſyň konjow wodžesche; tón boliczez bory ſe konjow poſonjowaſche, bory ſa wotefchku ſezeze, bory ſichud poſběze, bory ſo ſa wrónami a ſchfózami wohladny, kotrej do kózdeje noweje wlože bězachu, ſo býchu te bruczki a waczki ſeſberale. Na dobo to džeczo zyku khrilu ſměrom pôdla dže, potom pak wotſje ſawola, ſo cžimž bě runje myſliſ: „Czernje a wóſty dyrbi cži ta rola njescž!“

Nažaneho ſłowczka na to njewotmolwi, ale ſnutſkownje ſo wón ſastrži, a wón ſo na wſchitke te cžezke naſkladžene žnjeſiſe wosy dopomni, kotrej hižo běchu ſo wot wjele lět ſem do jeho bróžnijow wosyle; wón ſebi dženſa přeni króč na to pomylí, tak dobrocziw a ſchęzedriw tola Bóh je, ſo je wón na jeho roli tak mało czernjam a wóſtam roſcž dał, wón na to myſli, ſo je ſo wón po prawom ſa wſcho to žohnowanje mało džafowala; — wot dženſniſcheho pak dyrbi hinač býcž. Tam pôdla je woſkred, kotrejž kheremu robocžanej ſluſcha, tón chze wón lěža ſobu ſworač a woſyčž. Czernje a wóſty tam njedyrbja wjazy roſcž, tak doſho hacž je wón žiwy, bur Mertyk. Tak je ſebi tehdy na ſwojej roli pſhemylíſiſ, tak je ſebi ſłowo Bože ſ erta ſwojego džescža wukladl! Je wón to ſamo prawje wužožiſ, luby cžitarjo?

— M —

A wopominjenju ſa wopilzow.

Schtóž chze wodže wobaracž, dyrbi žvrla ſatylacž.

Dželo a ſdzeržliwoſcž ſtej najlepſchej lekarjej, přeni powjetſchuje apetit (cžini prawje wódneho), druhí wobara pſched njepózciwoſcžu.

Pſchi přenjej ſchlenzy lischka, pſchi druhéj law, a pſchi tſeczej ſwinjo, praji japanſke pſchiſlowo.

Tich wjazy ſo w khanje tepi, hacž w morju.

Kajki czlowiek je, ſpoſnajesſ na trojakim; ſ preñemu: roſhněwaj jeho; ſ druhemu: wopoj jeho; ſ tſeczeju: džel ſ nim herbſtwo.

Rogate.

Njedžela	4. Mój. 6, 22—27.	Pſalm 116.
Pónđela	Jan. 3, 1—15.	Rom. 11, 33—36.
Wutora	Jap. ſt. 4, 1—22.	Pſalm 104.
Sſreda	Jap. ſt. 4, 23—47.	Zak. 1, 1—15.
Schtwórk	Jap. ſt. 5, 1—16.	Zak. 1, 16—27.
Pjat̄	Jap. ſt. 5, 17—42.	Zak. 2.
Sſobota	Jap. ſt. 6, 1—15.	Zak. 3.

„Pomhaj Bóh“ je wot nětka niz jenovž pola kniesow duchownych, ale tež we wſchěch pſchedawrnjach „Sſerb. Nowin“ na wſzech a w Budyschinje doſtacž. Na ſchtwórcz lěta placzi wón 40 np., jenotliwe cžifla ſo po 4 np. pſchedawaju.